

[Finansministeren.]

jo rejst sig Krav om en Revision af den nu gældende Ordning.

Jeg tillader mig derfor at anbefale dette Forslag til velvillig Behandling i det høje Ting.

Hauch: Lad det være sagt straks og uden Omsvøb i Indledningen til Forhandlingerne om dette Forfatningsforslag her i Landstinget: Til Gennemførelse af dette Forslag skal den høje Regering ikke paa-regne nogen Medvirkning under nogen Form fra Venstre her i Landstinget. Vi anser dette Forslag til Forfatningsændring for upaakrævet og farligt for en rolig, besindig og forstandig politisk Udvikling her i Landet. Den Mangel paa Interesse for Sagens Behandling i det høje Folketing, der har været ud over Landet, er ogsaa et tilstrækkelig talende Vidnesbyrd om, at der ikke staar et stærkt bevæget Folkekrav bag ved dette Forslag.

Der er to bemærkelsesværdige Ting ved det Forslag, vi her behandler. For det første er Forslaget blottet for enhver Antydning af, at Mindretallene, selv om de er aldrig saa betydende i Tal i Forhold til Flertallet, der bærer den siddende Regering, skal have nogen som helst Indflydelse paa Landets Styrelse, et Forhold, som jeg senere skal vende tilbage til. Jeg ser i denne Forbindelse bort fra Forslaget om det raad-givende Udvalg, der er af mere lovteknisk Art, og som ingen afgørende Indflydelse vil faa paa Hovedretningslinierne i Lovgivningsarbejdet. Den anden bemærkelsesværdige Ting ved Forslaget er, at det slet ikke giver Udtryk for den Forfatningsordning, som man maa gaa ud fra er det socialdemokratiske Partis egentlige Maal, dersom de vil følge deres Program. Socialdemokraterne er jo, saa vidt jeg da ved, Tilhængere af Republikkens Indførelse her i Landet og af en Valgretsalder paa 20—21 Aar. Jeg tillader mig at spørge den højtærede Finansminister: Hvorfor finder disse Opfattelser ikke Udtryk i det foreliggende Lovforslag? Er det, fordi man ikke mere føler sig sikker i sin Opfattelse paa de to her nævnte Omraader? Den nuværende Regering har jo øjensynligt mange politiske Medløbere, og den har i hvert Fald nogle, som ikke just tør antages at være Tilhængere af Republikkens Indførelse eller af Statens Overtagelse af alle Produktionsmidler, og hvad dertil hører. Jeg tillader mig at spørge den højtærede Minister: Er det af Hensyn til disse, at den højtærede Regering holder sig tilbage med sine Krav,

som man jo maa forudsætte, at den fremdeles opretholder i Henhold til sit Program?

Med Hensyn til Valgretsalders Ned-sættelse til omkring de 20 Aar fristes jeg ogsaa til at spørge den højtærede Finansminister, om man ikke mere føler sig sikker paa Fortræffeligheden og Formaalstjenligheden af en Valgretsalder paa ca. 20 Aar. Jeg synes, det er berettiget ved denne Lejlighed at kræve at faa Rede paa, hvordan det forholder sig inden for det socialdemokratiske Parti paa dette Omraade. Den højtærede Regering kan næppe have den Opfattelse, at vi ikke her i Landstinget skulde være opmærksom paa, hvor det sluttelig vil bære hen, dersom først dette Forslag er gennemført og der er givet frit Spil for Gennemførelse af alt, hvad man kan finde paa af Lovgivning, selv de mest indgribende Foranstaltninger, uden at Vælgerne har haft Lejlighed til at tale med om Tingene.

Da vi fik den nuværende Grundlov i 1915, stod praktisk talt hele Rigsdagen bag den nye Grundlov, og det manglede da heller ikke paa Lovord fra den nuværende Regerings Repræsentanter om denne Grundlov. Det mest klassiske Udtryk for Begejstringen fra den Tid har vi vel i den nuværende højtærede Undervisningsministers Udbrud: Hvad skal jeg sige, mine Ord vil ikke meget sigel! hvormed han gav Udtryk for sin Begejstring for den nye Grundlov. Der kunde holdes en lang Tale paa Citater af begejstrede socialdemokratiske Udbrud over Grundloven af 1915. Det skal jeg imidlertid afstaa fra; jeg skal indskrænke mig til at anføre, hvad den daværende Statsminister, den nuværende højtærede Justitsminister, sagde den 5. Juni 1915 ved det festlige Fællesmøde om den nye Grundlov. Den højtærede Justitsminister sagde ved denne Lejlighed følgende:

„Ved den nye Grundlov er alle politiske Privilegier afskaffede. Den giver lige statsborgerlig Ret til Mand og Kvinde, Rig og Fattig, Høj og Lav.“

Det var smukke, og det tør ogsaa siges at være forstandige Ord, der har deres fulde Berettigelse og deres fulde Gyldighed den Dag i Dag.

Der er sket saa meget ude i Verden, siger man — den højtærede Minister, som talte nys her, beskæftigede sig ogsaa dermed —, og vi maa følge med! Ja, der er sket et og andet i de senere Aar, men om det just er noget, som vi skal følge med i, om det just er noget, som vil passe for vort Temperament og vor Folkekarakter, det vil jeg tillade mig at betvivle. Nej, lad os lade være med at pille ved den Forfatning,